

KUPUJTE VOJNE BONDE! Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE! The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 19, 1945

STEVILKA (NUMBER) 91

Rdeča vojska vdrla v predmestje Berlina

Amerikanci zavzeli Magdeburg; Leipzig pred padcem; prodiranje v Češko

LONDON, četrtek, 19. aprila — Poročila iz nemških virov pravijo, da je mogočna ofenziva Rdeče vojske pred Berlinom udarila z vso silo. Ruska armada, broječa preko dva milijona moža, se vsiplje preko Odre in Neisse ob strahovitem ognju artilerije, ki siplje 325 šrapnelov na minuto, in je vdrla v vzhodno predmestje nemške prestolnice.

Naciji poročajo, da je sovjetski pritisk največji na 60-miljkem loku 18 do 20 milj vzhodno od mesta, medtem ko so druge mogočne sovjetske sile prekoračile dolenoj Odro pod baltiško luko Stettin, ki so začele prodirati preko planote severovzhodno od Berlina.

Nemci tudi priznavajo, da so nadaljne mogočne ruske enote prekoračile reko Neisse na Saksonskem južno od Berlina.

Nemški propagandisti pozivljajo Berlinčane, da se pripravijo na borbo v notranjosti mesta. Nočna radijska oddaja nacijske transoceanske agencije indirektno priznava, da se pričakuje, da bodo Rusi do petka vdrl v notranjost Berlina.

Ista nemška radijska oddaja pravi, da je Rusija vrgla v napad na Berlin armado, broječo dva milijona in pol mož, in da so ruski topovi in možnarji v teku zadnjih 24 ur izstrelili več kot pol milijona salv.

Moskva še vedno molči glede operacij na berlinski fronti, toda frontna poročila, ki so jih objavili sovjetski listi, pravijo, da sovjetske čete lahko vidijo velike požare, ki divjajo v Berlinu.

PARIZ, četrtek, 19. aprila — Infanterija in tanki ameriške tretje armade so bili danes zgodaj zjutraj več kot dve milj globoko v Češki, potem ko so včeraj prekoračili mejo in geografično presekali nemški rajh na dvoje.

Druge ameriške sile so včeraj zavzele Magdeburg, ki leži 60 milj južozapadno od Berlina, in prodrle so skoro do sredine Leipziga, petega največjega mesta v Nemčiji.

Zgodovinski vdor v Češko je bil izvršen v Sudetskem ozemlju, katerega je Hitler leta 1938 anektiral k Nemčiji, severno od mesta Asch, od 90. infanterijske divizije, ki je prodirala z "jeepi," ki so bili naloženi na hrbte tankov. Danes zgodaj zjutraj so bili

Amerikanci v bližini mesta Gott-Mannazgrunna, mesta, ki leži 10 milj od nemškega mesta Hof.

Meja je bila prekoračena skoro brez odpora, ampak ko so ameriške sile dosegle črto južozapadno od Chemnitza, so Amerikanci naleteli na močno opozicijo.

LEIPZIG, 18. aprila — Zavzetje Leipziga je samo še vprašanje ur. Čete ameriške prve armade so vdrl v mesto in se nahajajo nedaleč od njegovega središča.

Osvajanje mesta opazuje na tisoče nemških civilistov, ki so prišli iz kleti in zaklonišč. Nekateri Nemci se smejejo in mahajo ameriškim vojakom, kakor da so veseli, da so Amerikanci končno dospeli. Zdi se kot da ne slišijo drdranja strojníc in razbijanja topovskih krogel ob reki Elster, ki teče skozi sredo mesta, kjer se umazani in utrujeni ameriški vojaki borijo z Nemci, potem ko so zavzeli blok za blokom.

Medtem ko se del ameriških čet bori proti osrčju mesta, druge čete napadajo od juga in zapada. Ustvarja se jeklene klešče, ki stiskajo nemško posadko v mestu, ki znaša okrog 40.000 mož.

Kako je našel smrt poročevalec Ernie Pyle

WASHINGTON, 18. aprila. — Mornariški tajnik Forrestal je danes naznanil, da je bil 44-letni Ernie Pyle, sloviti ameriški vojni poročevalec, ubit od krogele, ki je bila izstreljena iz japonske strojnice. Bil je zadet v senco in bil takoj mrtev. Padel je, ko se je nahajal z marinami na malem otoku Ie, ki leži v bližini otoka Okinawa. Prvo poročilo o njegovi smrti je bilo poslano v svet potom lučnih signalov in radija z Ie Shima.

Nahajal se je z majorjem v "jeepu"

Poročilo pravi, da je bil Pyle v "jeepu" z nekim polkovnikom in njegovim vojakom, ki je vozil po rebri nevela ploha krogel. Oba sta skočila na tla, da najdeta zavetje za mejo.

Ko se je vsula nova ploha krogel, je polkovnik, ki ni bil dotaknjen, opazil, da se Ernie Pyle stiskal marinsko čepico. Njegovo senco je prelučnjalo več krogel.

Na pozorišču so prihiteli trije lahki tanki, da poberejo truplo. Ampak so bili vrženi nazaj. Končno se je podala na kraj, kjer je ležal Pyle, skupina sanitetsev z nekim vojnim kuratom, ki je truplo naložila na nosilnico in prinesla v zaledje.

Predsednik Truman podal posebno izjavo

Smrt priljubljenega časnikarja, ki je postal legendarna osebnost med ameriškim vojaštvom, je izzvala žalost širom dežele. Predsednik Truman je podal v Beli hiši posebno izjavo, v kateri je izrazil občalovanje naroda nad njegovo smrtjo. Padli časnikar zapušta ženo, ki biva v Albuquerque, New Mexico, v malem mestu Dana, v Indiani, pa očeta William C. Pyle in teto Mary.

V ZADNJE SLOVO Članice društva Carniola Hive št. 493 T. M. so prošene, da se v soboto ob 7:30 uri zberejo v Želovcem pogrebem zavodu na 152. St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Rose Ramundeli.

Ernie Pyle Slika iz prijaznosti posodil "Cleveland Press"

Vesti z bojišč

PVT. FRANK DEBELAK

Mr. in Mrs. Anton Debelak, 893 E. 75 St., sta prejela dopisnico od svojega sina, Pvt. Frank Debelak, kateri je bil pogršan v Belgiji izza 8. januarja. Sedaj sin sam piše, da se nahaja izza omenjenega dneva kot nemški ujetnik, ter da je bil rahlo ranjen. Dopisnico je tudi poslal svoji zaročnici, Miss Valerie Kaučić, 7603 Myron Ave. Poleg staršev ima doma tudi sestro Jean. Upamo, da ga bodo ameriške čete kmalu osvobodile!

PVT. STANLEY HRIBAR

Mr. in Mrs. Mike in Mary Hribar 889 E. 137 St., sta preteklo soboto dobila brzojavko od vojnega departmenta, da je bil njujnski sin Pvt. Stanley Hribar, star 19 let, ranjen v bitki v Nemčiji. K vojakom je bil vpošlican 19. julija 1944, mesec dni potem, ko je graduiral iz Collinwood High šole. Dodeljen je bil infanteriji. Svojo bazično treningo je dobil v Alabami in preko morja se je nahajal od januarja. Poleg staršev ima dve sestri, Mary in Dorothy.

JOSEPH JELENIC

Mrs. Joseph Jelenic, 6710 Bliss Ave., je prejela poročilo, da je 24. marca padel v Nemčiji njen brat Joseph Jelenic, star 38 let. K vojakom je bil vpošlican v novembru 1943, preko morja pa je bil poslan lanskega aprila. Prošlega julija je bilo poročano, da je pogrešan, ampak pozneje se je vrnil k svoji edinici. Njegov brat saržent Anton se nahaja v Novi Gvineji.

FRANK LOVSIN Jr.

V Nemčiji je bil ranjen 22. marca korporal Frank Lovsin Jr., čigar starši, Mr. in Mrs. Fr. Lovsin stanujejo na 20840 Gollar Ave. v Euclidu.

Frank je bil 24 let star in je pred odhodom k vojakom delal pri Warner & Swasey Co. Preko morja je bil poslan šele pred šestimi tedni. * * * JOSEPH S. HREN Resno je bil ranjen v bitki za Luzon na Filipinskih otokih Joseph H. Hren, star 27 let, ki služi pri mornarici kot fireman-first-class. Poročilo o tem je

Slovenski vojak, ki so ga rešili Rusi, je doma

V torek zvečer se je vrnilo domov 20 Clevelandčanov, kateri so se nahajali v nemškem ujetništvu, iz katerega so jih rešili Rusi tekom prodiranja na Poljskem. S to skupino se je vrnil tudi slovenski vojak, štabni saržent Herman A. Kunstel, 6616 St. Clair Ave., katerega sta pozdravila ob povratku njegova mlada žena in mala hčerka. Vsi ti vojaki so bili po rešenju iz ujetništva preplavljeni v Odeso, kjer so se vkrcali na parnik, ki jih je prepeljal nazaj v Zed. državo.

KONGRESNO ODLIKOVANJE ROOSEVELTA PREDLAGANO

WASHINGTON, 18. aprila. — Danes je bila v obeh zbornicah kongresa predložena zakonska predloga, da se pokojnemu predsedniku podeli posmrtno odlikovanje kongresne častne svetlinje. Tako odlikovanje ni bilo podeljeno še nobenemu predsedniku Zed. držav. Obenem je bila predložena resolucija za zgradbo spomenika na čast Roosevelta in veteranom druge svetovne vojne, ki bi veljal pet milijonov dolarjev.

VAJE ZBORA SNPJ

Vaje Mladinskega pevskega zbora SNPJ se bodo vršile jutri ob 6:15 uri zvečer v Slovanskem narodnem domu na St. Clair Ave., kot običajno. Prosi se starše, da pošljejo otroke ob času.

Chicago. — Frank Grosser, sin družine Luk a Grosser in pred odhodom k vojakom zelo aktiven član SNPJ, je bil na zapadni fronti že drugič ranjen. Nahaja se v Parizu v bolnišnici.

Universal, Ind. — V bolnišnici v Terre Haute je bila odpeljana Matilda Kosmač, ki je bila operirana radi žolčnih kamnov.

prejela njegova teta Mrs. Steve Malavaiš 1266 E. 173 St. Pred odhodom k mornarici je delal pri Cleveland Twist Drill Co. in preko morja je bil poslan preteklega oktobra. Njegov brat Frank je bil ubit lanskega julija v Rokavskem prelivu.

Cleveland je zelo prikrajšan kar se tiče mesa

V Clevelandu se je včeraj nahajal posebni kongresni odsek, ki je obdrževal zaslisanja v mestni hiši z ozirom na proteste župana Burke, da Cleveland ne dobiva toliko mesa kot bi ga moral dobiti na podlagi racije.

Tekom zaslisanja so bile odseku predložene številke, iz katerih je razvidno, da v Cleveland prihaja 14 procentov manj govejega mesa kot je znašala povprečna zaloga istega v letih 1935-39, medtem ko v Zedinjenih državah na splošno prihaja na trg danes 60 procentov več govejega mesa kot pa ga je bilo v omenjenih letih.

Kongresnik Anderson, demokrat iz New Mexico, je priznal, da je v Clevelandu v pogledu govedine položaj slabši kot v katerem drugem mestu v deželi. Izjavil je, da Cleveland očividno ne bo dobil deleža, do katerega je upravičen, dokler se ne revidira cen, ki jih je izveljavil urad OPA, in dokler se ne podvzame drastičnih korakov proti črni borzi.

BIVSI MORNAR V NEW YORKU

Mario Maslich se je z drugimi slovenskimi fanti ob izbruhu sedanje vojne nahajal pri italijanski mornarici. Ko je Italija kapitulirala in je Amerika zasegla njeno brodovje in moštvo, je bil med temi tudi Slovenec Maslich. Sedaj se nahaja v New Yorku, kjer dela v neki tovarni, toda po končani vojni se bo moral zopet vrniti v rojstni kraj. Maslich je bratranec poznane Mrs. Caroline Zadnik, rojena Vatovec, doma iz vasi Vatovlje, občina Sežane, ki s svojim možem Josephom vodita gostilno na 3839 E. 93 St.

SESTANEK

Sestanek veselicega odbora Clevelandkega centralnega odbora za pomoč Jugoslaviji, se bo vršil v petek ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se vse one, ki so sprejeli odgovornost v tem odboru, da se gotovo udeležijo seje.

Novo nacijsko grozodejstvo; 1,100 političnih jetnikov živih sežganih

GARD LEGEN, Nemčija, 16. aprila (Zakasnjeno) — Danes je prišlo na dan, kako so nemški SS-četniki (tako-zvana nacijska elitna straža) tekom zadnjih par dni tik pred izpraznitvijo koncentracijskega taborišča blizu Mieste, 30 milj severozapadno od Magdeburg, živih sežgali 1.100 političnih jetnikov.

Poročilo o nemškem grozodejstvu je prinesel eden izmed šestih jetnikov, katerim se je posrečilo ubežati, predno so Nemci jetnike natrpali v neko skladišče, kjer so pokrili tla s slamo, ki je bila namočena v gasolinu, potem pa poslopje zažgali.

Danes na pozorišču ni drugega, kot šest čevljev visok kup sežganih trupel. Med jetniki, ki so našli smrt v peklu, ki so ga napravili nacijski četniki, so bili Belgijci, Francozi, Poljaki in Holanci.

Ubegli jetnik opisuje nemško grozodejstvo

Ko se je začela bližati 9. ameriška armada, so Nemci v četrtek premestili jetnike iz Mieste in jih v petek pripeljali v Gardlegen.

"Ko so nas naciji peljali v neko zidano poslopje, nismo ničesar hudega slutili," pripoveduje eden izmed ubeglih jetnikov, "kaži v slična poslopja smo bili privedeni že mnogokrat prej. "Ampak potem smo odkrili, da je slama na tleh namočena v gasolinu. Nenadoma so svignili v zrak plameni. Stražniki, ki je bil na straži je začel ogenj, ampak ko je odšel smo plamene hitro pogasili. Tedaj pa so stražniki zunaj začeli streljati v poslopje in zopet zanetili plamene." Kako se je sploh kdo mogel rešiti iz poslopja, je težko reči. Edino, ve ta rešene, ki je Francoz, je to, da se je preboril skozi plamene preko živih, umirajočih in mrtvih, dokler ni prišel na zrak. Potem se je skrivil v gozdu, kjer je čakal, dokler niso dospeli Amerikanci.

Japonsko barbarstvo v Manili obelodanjeno

WASHINGTON, 17. aprila. — Vojni department je danes objavil poročilo gen. MacArthurja, ki na podlagi zaprišeženih izjav očitivcev pošaja strahotno sliko barbarstev, katere so počeli

njali Japonci tekom bitke za Manilo.

Japonci so na stotine Filipinov živih sežgali, z bajonetni prebadali male otroke v naročju mater ter posiljevali ženske in dekleta. Gen. Carlos Romulo je tozadevno pred kongresom danes tekom izprijčevanja o japonskih grozodejstvih izjavil:

"V vojni so vedno grozodejstva, toda še nikoli poprej se ni odgovornosti za to položilo direktno na višjo oblast, na aktualno poveljstvo naroda, ki ne pozna ne umišljenja ne morale, in klj je ignoriral sleherno pravilo človeškega dostojanstva in kot narod odprto sprejel žig kriminalnega Kajna.

"Manila je mrtva, in Tokio mora umreti — ne radi maščevanja, temveč kot obramba za zajamčenje miru na Pacifiku."

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Johnstown, Pa. — 30. marca se je po dolgem bolehanju pri zdravniku zgredil mrtev Frank Stopar, star 58 let in doma iz vasi Rašice pri Novem Gradu na Primorskem. V Ameriki je bil okrog 30 let. Bil je samski.

Duluth, Minn. — V bolnišnici je umrl Eli Petrich, star 54 let in rojen v Jugoslaviji. V tem mestu je živel 34 let. Zapušta ženo, tri sinove (dva v vojni), štiri hčere in vnuka, v starem kraju pa tri brate in sestro. — Umrla je Mary Milosevich, stara 63 let. Zapušta moža, tri hčere, dva sinova (enega v vojni), štiri vnuke in brata v Avstrailiji.

Clinton, Ind. — Dne 31. marca je tukaj umrl Anton Kaus, star 60 let, doma iz Tolmina pri Gorici in v Ameriki 40 let. Bil je star bečlar. Nekje v Pennsilvaniji zapušta dve sestri, v Indiani brata, v Illinoisu pa sestrično Mrs. Makovec.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VICTOR BIENSTOCK (O. N. A.):

GENERAL FRANCO V SVOJI NOVI VLOGI

Zaveznik na Daljnem vzhodu — Sovražnik na Zahodu

General Francisco Franco je nenadoma odkril grehe in napake svojih starih partnerjev v preminulem osišču. Pretrgal je odnose z Japonsko. Zadeva obuja spomine na nekatere druge strani njegovega razmerja s silami bivšega osišča, katere bo moral nekoliko objasniti, predno bo mogel zaprositi za vstop v krog zedinjenih narodov.

Eno prvih vprašanj, ki se postavlja v zvezi s tem, je zadeva onih dveh nemških divizij, ki so meseca avgusta lani prekoračile francosko-špansko mejo in se zatekle na ozemlje Francove Španije. Bilo je to v onem trenutku, ko je ameriška sedma armada planila na obrežja južne Francije in ko je armada generala Pattona vdrla ven iz Normandije ter začela rezati na kose nemške okupacijske armade v Franciji. Spoj teh dveh armad je takrat odrezal omenjeni dve nemški diviziji od njihove domovine in jim onemogočil pot nazaj v rajh.

Kaj se je zgodilo z njima? Ko so prodrle na ozemlje "nevtralne" Francove Španije, niso bile — kot to zahteva mednarodni zakon — internirane. Take kot so bile, s svojimi starimi častniki, jih je Franco vzel v svojo tujsko legijo. Danes sta ti dve diviziji, skupaj z drugimi nemškimi silami na Španskem, pred vsem z elementi takozvanih "Condor" formacij, ki so v španski meščanski vojni nosile poglavito breme Francove borbe za oblast, hrbenca one vojaške sile, ki drži generala Franca na oblasti.

Vprašanje je zdaj, kaj se bo zgodilo, ako bo Franco napovedal vojno svojemu nekdanjemu partnerju Japonski. Ako namreč Franco po prekinjenju diplomatskih odnosov zares udari na Japonsko — ali bo v tem slučaju stavil svojim novim zaveznikom v vojni proti Japonski na razpolago tudi to dvojico nemških divizij, da se tudi bore proti skupnemu sovražniku?

Druga pereča zadeva je Francova podpora onim nemškim divizijam, ki so odrezane v pristaniščih zahodnih predelov Francije in se tam še vedno branijo.

Osamljeni in izolirani oddelki nemške armade se še vedno drže na točkah, ki zapirajo prihode v francoske luke Bordeaux in še branijo Royan, St. Nazaire in L'Orient, ki so pristanišča velike važnosti in bi utegnili biti precejšnje vojaške važnosti za zalaganje zavezniških armad, ki prodirajo naprej v Nemčiji.

Te nemške postojanke oklepajo francoske formacije, ki so bile organizirane iz prejšnjih oddelkov takozvane francoske domače vojske in stoji pod poveljstvom generala Larminat. Častniki teh francoskih oddelkov trde brez vsakega obotavljanja in z popolno gotovostjo, da te odrezane nemške sile dobivajo iz Španije živež in druge potrebne zaloge — in sicer s pomočjo podmornic in malih ribiških ladij.

Ali je morda Francova ideja, da bo šel z zavezniki proti Japonski in z Nemčijo v Evropi proti zaveznikom?

Toda obstojajo tudi še druga vprašanja. Na primer vprašanje vojnih zločinov. General Franco je bil strašno prevzet in nad vse ogorčen, ko je slišal, da so Japonci brezobzirno ubijali španske državljane na Filipinskem otočju, ter da niso hoteli pristati na to, da je treba delati razliko med njimi in med državljani, ki so pripadniki zedinjenih narodov.

Vprašanje nastane, ali je bil general Francisco Franco tudi tako silno ogorčen, ko so Nemci tudi brezobzirno ukazali francoskemu višijskemu režimu, da preda na tisoče španskih republikanskih beguncev njegovi lastni, Francovi vladi, ki jih je dala kratko in malo poklati? Francoska uradna komisija za raziskovanje vojnih zločinov je formalno obtožila vodilne osebnosti nemške vlade, da so zakrivilo to kršitev mednarodnih in francoskih zakonov.

Toda to še ni vse. V teku štirih let okupacije so Nemci trpinčili in ubili na tisoče španskih beguncev. Konzu-

Slovan vas vabi

Euclid, Ohio. — Po dolgem času bo zopet donelo Slovanovo petje v naši naselbini. Minilo je že tri leta, kar je Slovan zdajnji imel koncert; med tem časom je naš zbor bil prizadet na več krajih ali prenehali nismo, skupaj smo držali naprej; in to vsak ve, kateri Slovana pozna. Odzval se je tudi vsakemu vabilu in pomagal drugim društvom.

Letos pa smo se pripravili z obširnim programom, kateri upam, da bo ugajal vsem. Na tem koncertu bodo zbor, dueti in kvartet. Zraven pa bosta nastopila mlada Frank in Alma Siskovic s plesom. To bo njihov prvi nastop na slovenskem odru.

Koncert se vrši v nedeljo, 22. aprila ob 4. uri popoldne v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Po programu bo prosta zabava in ples. Za ples bo igrala dobro poznana Kušarjeva godba. Za lačne in žejne je pa naš veselni odbor dobro preskrbel tako, da bo za vse dovolj.

Vljudo vabim občinstvo iz Clevelanda in okolice, da nas poseti v obilnem številu in s tem pomaga gojiti slovensko pesem še v naprej. Lahko smo vsi veseli in ponosni, da nam je mogoče gojiti slovensko petje na tej veliki ameriški zemlji; pesem, katero so nam v naši domovini prepovedali. Tega se ne bi meni zmanjkalo in vsi vemo, kako je bilo pod tistim težkim jarmom.

Še enkrat vam kličem, na svidenje v nedeljo!

Frank Siskovic.

Kroček se zahvaljuje

Euclid, Ohio. — Dana mi je naloga, da se v imenu Progressivnih Slovencev kroček št. 3 najlepše zahvalim vsem številnim posetnikom, ki ste se vključili v to lepemu vremenu udeležili naše prineditve igre "Tri sestere" in napolnili dvorano. S tem ste pokazali, da upoštevate delo naše organizacije.

Seveda se moramo v prvi vrsti zahvaliti igralcem, ki so se v tako težkih časih trudili in nam podali to veselo igro, katero je slehernega spravila v smeh, zato prejmite lepo hvalo za vaš trud. Enako se zahvalimo F. Česnu za režijo igre in L. Kaferle za maskiranje igralcev, in šepetanje pri igri.

Zahvaljujemo se glavni predsednici P. Kline za podani govori na odru. Hvala lepa delavcem na odru pri menjavanju kulis, da je šlo vse določeno in na rok, kakor tudi dramškemu društvu "Naša zvezda" za kostume in za vse, kar smo potrebovali pri igri. Zahvaljujemo se tudi oskrbniku doma za vso prijazno pomoč.

Ne smem pozabiti Martin Vogrina, ki je točil za baro ter postregel žejnim, katerih je bilo zelo veliko. Ker je bilo pri tej priveditvi zaposlenih veliko članic, mi ni mogoče vedeti vseh imen, in ker ne želim; da bi se katera čutila užaljena, ne bom nobene imenovala po imenu, delale ste ene več, druge manj, vse pa za dobro stvar, vsaka po svoji najboljši moči, zato prejmite enako lepo zahvalo. Velika zasluga gre kročkovi predsednici in tajnici, katere so se potrudile, da so dobile tako dobre igralce in poskrbele za vse.

Mr. Geo W. Dyar, tozadevno federalni ekspert je med preda-

larni uradniki generala Franca bodo našli v Perpignan, Toulouse in Pau vse potrebne dokaze in podrobnosti o ubijanju španskih državljanov, in o drugih zločinih zagrešenih proti suverenosti "nevtralne" Španije, katerih ni zagrešila Japonska, temveč neki drugi izmed članov osišča.

Ali bo general Franco to tudi upošteval?

drugo, kar je pač treba pri taki priveditvi. Hvala naši mladini, ki ste posetili večerni ples in delali korajzjo starejšim, da so se tudi vrteli ob zvokih Uletove godbe. Zahvaljujemo se listu Enakopravnost za priobčene dopise in oglašanje igre.

Še enkrat prejmite najlepšo hvalo vsi, ki ste pripomogli, da je bila ta priredba tako lep vsestranski uspeh. Priporočamo se da nas še obiščete kadar vas bomo zopet vabile.

Prosim, da mi oprostite, ker se ne morem tako izraziti, kakor bi želela, ker novica, da je umrl naš veliki predsednik Zedinjenih držav Franklin D. Roosevelt me je tako pretresla, da se še sedaj ne morem zbrati.

Za Progressivne Slovenke kroček št. 3

Gusti Zupančič.

Poročilo iz seje

Zadnji ponedeljek se je vršila seja korporacije za novo pozidanje pogorišča in pa lastnikov lotov. Seja se je vršila v prostorih knjižnice na E. 55 St. Vkljub težkemu dežju se je zbralo prilično število udeležencev. Med temi sta bila tudi arhitekt Geo. Voinovič in Joseph Demshar, stavebenik. Mr. Voinovič je predeval o novih domovih in delal risbe na tabli, ter pojasnjeval o različnih modelih in velikostih novih zidanih hiš. Navzoči so s zanimanjem sledili, povpraševali za eno in drugo pojasnilo, kar jim je bilo pojasnjeno. V zadovoljnost tega sestanka, je bilo določeno, da se tuji in prihodnje vršijo skupni sestanki in da se nadalje vršijo taka predavanja, dokler ne bo vse jasno kam in kako.

Dalje so bile predložene listine ali prošnje, katere je sestavil odvetnik korporacije, Mr. Chas. Lausche, da jih lastniki lotov podpišejo korporaciji, da zamore ista z delom naprej. Več jih je, ki težko čakajo, da se z delom prej ko mogoče prične, radi tega so najprej potrebne listine z podpisi lastnikov zemljišč korporaciji, katero potem lahko nadaljuje z delom, da se preskrbi takozvana dovoljenja in sicer: za zidanje novih domov; za merjenje; za prekop ozemlja ali prevrejanje širjave itd. Druga taka skupna seja se bo vršila 30. aprila v ponedeljek večer.

Predsednik.

Dalje se bile predložene listine ali prošnje, katere je sestavil odvetnik korporacije, Mr. Chas. Lausche, da jih lastniki lotov podpišejo korporaciji, da zamore ista z delom naprej. Več jih je, ki težko čakajo, da se z delom prej ko mogoče prične, radi tega so najprej potrebne listine z podpisi lastnikov zemljišč korporaciji, katero potem lahko nadaljuje z delom, da se preskrbi takozvana dovoljenja in sicer: za zidanje novih domov; za merjenje; za prekop ozemlja ali prevrejanje širjave itd. Druga taka skupna seja se bo vršila 30. aprila v ponedeljek večer.

Predsednik.

Zdravje je največje bogastvo

Pretekli petek večer se je v dvorani javne knjižnice na St. Clair Ave in 55. ceste vršilo zelo zanimivo predavanje, kako se zavarovati proti nečednemu sovražniku človeškega, zdravja, ki prenaša bacile na hrano in jo zastruplja.

Naša aktivna mestna zastopnika, Eddy Kovačič iz 23. varde in Eddy Pušel iz 10. varde sta izposlovala, da je prvič v zgodovini mesta Clevelanda zdravstveni urad poslal iz mestne hiše predavatelja, federalnega eksperta, da vzdržuje predavanja in pouk, kako uničiti podgansko zalego, ki ogroža zdravje prebivalcev in nemalokrat povzroča neozdravljive bolezni brez, da govorimo o onih slučajih, ki so smrtni ali smrtno nevarni.

Mr. Geo W. Dyar, tozadevno federalni ekspert je med preda-

vanjem tako zanimivo in interesantno orisal škodljivo podgansko zalego, da je vsak navzočih sklenil iti do skrajnosti, da se uniči to največjo sovražnico človeške družbe in našega ljubelega zdravja. Statistično je dokazal, kako hitro semnože, če se njih zarod ne zatira, koliko škode napravijo na hišah, hrani, pohištvu in vrtovih. Večkrat smo že čitali, da so se podgane lotile dojenčkov v posteljah in lotijo se tudi odraslega človeka če je brez moči, da se jih ubrani. Redi se z odpadki po dvoriščih in mrhovini in živi po kletih, kanalih in luknjah med nesnago in navlako.

Komur je ljuba okolica, v kateri živi, komur je drago zdravje za sebe in družino, bi moral postati neizprosni sovražnik te nezaželjene zalege in jo preganjati dokler se hiša za hišo in naselbina ne izčisti do zadnjega repa.

Mestni zdravstveni urad toplo priporoča, da se narod v čimvečji množini udeležuje teh zanimivih in zdravju koristnih predavanj, pri katerih se dobe navodila in pouk, kako se boriti in uničevati podgansko nesnago, katero bo mogoče danes mojemu in jutri tvojemu otroku za celo življenje skalila ljubo zdravje.

Prihodnji petek, 20. aprila ob 7:30 uri zvečer bo zopet v zgoraj navedenih prostorih (javni knjižnici na St. Clair in 55. ceste) zanimivo predavanje in dolžnost vsakega, ki živi v tej okolici je, da se udeleži in v bistvu spozna svojega največjega sovražnika. Imaš podgane okrog hiše ali ne, ni vprašanje, ta nesnaga se preseljuje in če se jo ne uniči na tujem dvorišču, boš imel pozneje opravka na lastnem. Pridite, pouk ni nikomur v škodo. Nič vas ne stane drugega kot dobre volje.

vezniške armade prodirale, nemški odpor pa na vseh frontah pojema. Zivel je v vili blizu Aachena, brez vsake straže in pohajal ven tudi ponoči čisto sam, v naivnem zaupanju človeka, ki je vedno dobro izhajal z oblastmi, ker je vedno rade volje z njimi sodeloval. Bil je na obisku pri nekem sosedu, ko so ga poklicali po telefonu, češ, da ga doma čakajo trije tučci. Ako bi bil Oppenhof antimacist, ali človek, katerega bi bil prejšnji režim v Nemčiji preganjal, se ne bi bil podal domov. V tem slučaju ne bi bil stanoval izven mesta v samotni vili, niti hodil ponoči sam po cestah, niti odšel domov na poziv treh tučcev.

Ti trije tučci so bili nemški vojaki v uniformi. Zahtevali so hrane in zavetja — nekaj popolnoma naravnega v izrednih razmerah v zasedenem ozemlju.

Nikdo ne ve, ali so bili omenjeni vojaki nacisti ali ne. To tudi ni važno, kajti njihova misel je bila neodvisna od njihovega političnega prepričanja. Znano jim je bilo, da bodo morali za eno ali več let v ujetniško taborišče, ako se jim pripeti, da jih ujamejo zavezniki. Pozneje bi jih najbrže zadela usoda, da bi morali pomagati obnovljati porušene kraje.

Oppenhof, do pred kratkim zvest pristav nemštva, jim utegnje preskrbeti nekaj hrane, civilne obleke in morda tudi ponarejene dokumente — na ta način bo mogoče izginiti in jo bo v par tednih vse končano, bi bili popolnoma svobodni.

Oppenhofu očitno ni bilo jasno, da se nahaja v nevarnosti. Sporočil je svoji ženi, da bo trajalo nekaj časa, ker mora objasniti tem vojakom, da jih mora predati ameriškim oblastim. Niti na misel mu ni prišlo, da je armada, ki razpada, le kopica ljudi brez vsake morale, pripravljenih na vse, ki imajo le en cilj pred seboj — rešiti se na najcenejši način. Ko je povedal Oppenhof tem trem vojakom, da jih mora predati ameriški oblasti, so izpovedali, da so zašli v past, katero so si sami nastavili.

Vajeni brezobzirnega ubijanja civilnega prebivalstva, so ga vojaki brez vsakega pomisleka ubili, ter še enkrat tvegali vse, za vse. Oppenhof je bil torej ubit, vojaki pa so pobegnili.

Incident sam na sebi je torej skoro nepolitičen. Toda bil je kakor nebeški blagoslov trpečemu Goebbelsu. Mesece in mesece je nemško prebivalstvo v zasedenih krajih pozivljalo, naj se dvigne proti okupatorju in naj ubije vse one, ki kolaborirajo. Toda nič ni bilo odziva od nikoder. Narod ni ubil nobenega teh kolaboratorjev. Zdaj pa je vendar enkrat prišlo do istinitega umora. Nevažno je, da ta umor najbrže nima ničesar opraviti z Gestapo. Važna je propaganda, ki ga pretvarja in mu daje značaj političnega umora. Nič ne bo pomagalo, zatrjevat, da je pretežna večina nemškega prebivalstva pohlevna — gibanje tako ogromnega obsega kot nacizem ne more izginiti brez sledov. Treba je pokazati vsem fanatikom, da ne smejo in ne morejo ubijati brez kazni.

Inspekcija tajejev ni zadržana razen pri zaprositvi za komercialne svrhe je obvezna inspekcija tajejev vsakih šest mesecev ali ko se prevozi 5,000 milj. katero je pač prvo.

Kurilno olje

Znamke št. 1, 2, 3, 4 in 5 so sedaj veljavne, vsaka za 10 galonov.

Cevlji

Znamke št. 1, 2 in 3 z znakom plovom v knjižici št. 3 so veljavne do preklica.

ali v pečici najprej po eni, nato še po drugi strani. Pečeno razreži in daj takoj na mizo s solato ali kakšno omako. — Praženec, ki je češka narodna jed, je zelo pripravna in cenovno večerja.

Za kuhinjo

PRAZENEC IZ SUROVEGA KROMPIRJA

Kilogram surovega krompirja olupli in drobno nastrgaj. Dodaj eno ali dve jajci, nekaj žlic moke in potrebno sol, če imaš, pa še žlico pecivnega praška. Testo mora biti redko, da teče od kühnlince. V kozici razbeli mast in vlij v njo testo za prst visoko. Sedaj speci na ognjišču

Oppenhof je mislil, da je popolnoma na varnem, ker so za-

Salvatore Baccaloni
v dveh operah

BACCALONI

Eden najboljših komikov pri Metropolitan operi, Salvatore Baccaloni bo ta teden nastopil pri dveh operah, ki jih predvaja v mestnem avditoriju, kjer gostuje izza zadnjega posteljkca.

Baccaloni, ki poseduje močan in prijeten bas, bo nastopil v vlogi Alcindoro v Pucciniji operi "La Boheme", ki se vrši nočjo, in v soboto popoldne bo podal vlogo Avtorija Mozartovi operi "The Marriage of Figaro."

Z njim vred bodo v obeh operah nastopili tudi drugi znameniti operni pevci in pevke. Nočjo bodo peli: Bidu Sayao, sopr. pr. pr. iz Brazilije, John Browne, Peerce, Ezio Pinza, John Brownlee, George Cehanovsky in drugi, pod vodstvom Cesare Sola-

Opomini glede racijoniranja

Meso, sir, maslo, konzervirane ribe in mleko

Rdeče znamke T-5 do Z-5, A-2 do P-2 so veljavne vsaka za 10 pointov. T-5, U-5, V-5, W-5 in X-5 potečejo 28. aprila.

Procesirana jedila

Modre znamke C-2 do X-2 so veljavne, vsaka za 10 pointov. C-2, D-2, E-2, F-2 in G-2 potečejo 28. aprila.

Sladkor

Sladkorna znamka št. 55 za 5 funtov sladkorja je veljavna do 2. junija.

Gasolin

Znamka A-15 je veljavna za štiri galone gasolina do 2. junija. Znamke B-6, B-7, C-6 in C-7 so veljavne vsaka za pet galonov gasolina za nedoločeni čas. Na licu vsakega kupca žave in licenčno število. Pri- solina je treba navesti relevantni prevoženih milj.

Tajejji

Inspekcija tajejev ni zadržana razen pri zaprositvi za komercialne svrhe je obvezna inspekcija tajejev vsakih šest mesecev ali ko se prevozi 5,000 milj. katero je pač prvo.

Kurilno olje

Znamke št. 1, 2, 3, 4 in 5 so sedaj veljavne, vsaka za 10 galonov.

Cevlji

Znamke št. 1, 2 in 3 z znakom plovom v knjižici št. 3 so veljavne do preklica.

ali v pečici najprej po eni, nato še po drugi strani. Pečeno razreži in daj takoj na mizo s solato ali kakšno omako. — Praženec, ki je češka narodna jed, je zelo pripravna in cenovno večerja.

Kupujte vojne bonde!

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

di, Dušica in povej mi kaj o vitezu in vili!"

"Oh, zgodbe noče nihče več poznati in jaz je tudi ne bi rada pripovedovala. Papana sem v Molčecem gradu razrezala in mu pokvarila lep dan, mama se je pa tega veselila. In ona ne mara prav nič Molčecga gradu, ker diši po strahovih."

"Kako pa dišijo ti?"

"Staromodno, pravi papa, in Harro, kaj pa so strahovi?"

"Kako naj to vem?—Ne smeš zmerom misliti, da vem jaz prav vse."

"Zakaj pa se je knez nad vami jezil? Nič niste tega povedali," vpraša gospa Hardensteinova Dušico.

"Sramovala sem se. Ne bi bila smela hoditi po prstih, in ko sem poljubila zastor, se je papa razjezil. Pa sem vendar morala to storiti."

"Zakej, Dušica?"

"Harro, vedela sem! Saj vendar nisem smela na glas govoriti v sobi, kjer je ona ležala. . . ona, oh, zdaj smo spet pri njej, pri gospe s srebrno obleko. Višnjevi možiček je visel s stropa." Dušica skoraj joka. "In papa mi noče verjeti."

"Teja očetu ne smeš zameriti. Če pojdem jaz tja, tudi ne bom videl višnjevega možička. Zvezo bi morala napraviti. . . Tvoje oči in moje. . . No, in ona! Spet v srebrni obleki in. . ."

"Harro, prav lepo bi vas prosila," mu seže gospa Hardensteinova v besedo.

"Oprostite mi, gospa mama, toda višnjevi možiček je vendar dovoljen!"

"In najbolj čudno na možičku je bilo to," nadaljuje Dušica, "da mu je zadaj raslo jelenje rogovje in na njem so bile nataknjene sveče."

"Tako, nekakšen svečnik mi sliši. . . In zato se imenuje poslopje Molčecga grad! Oh, kaj vse se bom pri tebi naučil, Dušica. Kako bi bilo lepo, če bi jaz napravil takega možička. Tak svečnik za igralno sobo, Dušica. Zapomni si bom to. In možiček"

mora imeti svetilko, v kateri bo luč. Molčanje!"

Ko gre Thorstein v temi daleč proti domu, še zmerom premišlja o višnjevem možičku. . . Nihče ne ve, zakaj se grad imenuje tako. Saj so imeli gospodarji v njem svoje bučne love. "Vprašati moram upravitelja, kako dolgo že nihče ne stanuje v gradu."

V razvalini razgrajajo še zmerom zidarji. Drugo jutro gre Thorstein spet na Brauneck. Tam ne zve mnogo. Že dve stoletni iz nihče stalno prebival v gradu, pred osemdesetimi leti pa so ga na novo opravili in pomotali iz soban staro navlako. Knez zelo pazi, da se nič v njem ne izpremeni. Že v šestnajstem stoletju je imel grad svoje ime. Ali bi knez dovolil, da bi malo pobrskal po starinah. . .

"Gospod grof, bojim se, da ne boste našli ničesar razen starih loncev. Kuhinja je vredna obiska, ker ima še vso svojo staro opravilo. Tu je seznam, vse do poslednjega računja,—da, na Braunecku znamo gledati, da je vse v redu. Če se zanimate za stare lonce. . . Kaj ljudje danes vse zbiraajo! . . . Če boste našli kaj zanimivega, bo knez zelo vesel."

Harro ni prav dosti za stare lonce. Ker pa še zmerom prši dež—siv, brezbarven jesenski dan je—zidarji so v razvalini, si takoj obuje velike škornje. . . Ob taksem obupnem dnevu se bo Molčecga grad pokazal vrednega svojega imena.

Harro gre skozi mokri gozd, kjer vse curlja, šumi in praske-ta od dežja in padajočih listov, ki omahujejo počasi na tla kakor žalostni, veliki metulji. Travniki so smaragdno zeleni in poslednje gole jesenske cvetice zmrzujejo. V dežnem plašču, kapuci in visokih škornjih človek lahko uživa dež. Kako nosi vsako drevo svoje deževno breme drugače! Najlepša je breza na kateri vise lesketajoči se biseri ob koncih vej. V jelkovem gozdu je najbolj skrivnostno. Tu kar zveni po tleh, ki so vsa pokrita z iglami, če spusti streha dež na tla. Tu se predejo kosmi megle in ob deblih stojijo poslednje gobe, kakor bi bile narejene iz najdragocenejšega zlata palčkov.

Temni zidovi Molčecga gradu se izgubljaajo v meglenem nebu. Grajsko pročelje je kakor pošast. Harro stoka od navdušenja. Orjaški grad, kjer prebivajo demoni! To je vreme za molki! Samo za tvojimi sledovi naj ho-

du, in gozdarjeva žena ne ve prav nič o stari navlaki. Pod streho tudi ni ničesar več. Pazili so na red. — "Rednost, sveta hči nebeška," zastoka Harro nad tridimi jetrnimi cmoki. Potem pa dobi vse ključje in lahko izrabi kratko polne, kakor ga hoče. Tako torej diše duhovi! Sobe, ki jim tesna okna še bolj temni bršljan, so tako mračne, da ne morejo bolj biti. Ljubko pohištvo iz rokokoja je takšno, kakor bi se balo svoje okolice, in porcelanasto pastirico tam v kotu mora kar zebsti. In nikoli ni videl Harro ogledal, ki bi se mu zdela tako nenavadna, da bi se prav nič ne čutil, če bi se kar naenkrat pokazal za njegovim obrazom še kakšen drug obraz. Sveta nebeška hči res gospodari povsod, do vrhnjega podstrešja, kjer najde v mnogo obetajoči izbi naposled samo skrbno pripravljene postelje, ki čakajo gostov. Kuhinja je zelo zanimiva, toda Harra prav malo brigajo tudi najlepše cizelirani možnarji iz medi. — Nikjer ni višnjevega možička! Harro se misel, da bi ga iskal, zazdi iznenada neumna in smešna. Grad je natančno preiskan, toda razen njega je še nekaj stranskih poslopij. — Tam v prizidku poleg pročelja so še majhna, zamrežena okna. To je minujejo se dolgo v Molčecem gra-

du, in gozdarjeva žena ne ve prav nič o stari navlaki. Pod streho tudi ni ničesar več. Pazili so na red. —

"Rednost, sveta hči nebeška," zastoka Harro nad tridimi jetrnimi cmoki. Potem pa dobi vse ključje in lahko izrabi kratko polne, kakor ga hoče. Tako torej diše duhovi! Sobe, ki jim tesna okna še bolj temni bršljan, so tako mračne, da ne morejo bolj biti. Ljubko pohištvo iz rokokoja je takšno, kakor bi se balo svoje okolice, in porcelanasto pastirico tam v kotu mora kar zebsti. In nikoli ni videl Harro ogledal, ki bi se mu zdela tako nenavadna, da bi se prav nič ne čutil, če bi se kar naenkrat pokazal za njegovim obrazom še kakšen drug obraz. Sveta nebeška hči res gospodari povsod, do vrhnjega podstrešja, kjer najde v mnogo obetajoči izbi naposled samo skrbno pripravljene postelje, ki čakajo gostov. Kuhinja je zelo zanimiva, toda Harra prav malo brigajo tudi najlepše cizelirani možnarji iz medi. — Nikjer ni višnjevega možička! Harro se misel, da bi ga iskal, zazdi iznenada neumna in smešna. Grad je natančno preiskan, toda razen njega je še nekaj stranskih poslopij. — Tam v prizidku poleg pročelja so še majhna, zamrežena okna. To je minujejo se dolgo v Molčecem gra-

du, in gozdarjeva žena ne ve prav nič o stari navlaki. Pod streho tudi ni ničesar več. Pazili so na red. —

"Rednost, sveta hči nebeška," zastoka Harro nad tridimi jetrnimi cmoki. Potem pa dobi vse ključje in lahko izrabi kratko polne, kakor ga hoče. Tako torej diše duhovi! Sobe, ki jim tesna okna še bolj temni bršljan, so tako mračne, da ne morejo bolj biti. Ljubko pohištvo iz rokokoja je takšno, kakor bi se balo svoje okolice, in porcelanasto pastirico tam v kotu mora kar zebsti. In nikoli ni videl Harro ogledal, ki bi se mu zdela tako nenavadna, da bi se prav nič ne čutil, če bi se kar naenkrat pokazal za njegovim obrazom še kakšen drug obraz. Sveta nebeška hči res gospodari povsod, do vrhnjega podstrešja, kjer najde v mnogo obetajoči izbi naposled samo skrbno pripravljene postelje, ki čakajo gostov. Kuhinja je zelo zanimiva, toda Harra prav malo brigajo tudi najlepše cizelirani možnarji iz medi. — Nikjer ni višnjevega možička! Harro se misel, da bi ga iskal, zazdi iznenada neumna in smešna. Grad je natančno preiskan, toda razen njega je še nekaj stranskih poslopij. — Tam v prizidku poleg pročelja so še majhna, zamrežena okna. To je minujejo se dolgo v Molčecem gra-

čelasi gozdarjev otrok. Tam so bili baže nekoč roparji in zato je očeto va puška zmerom nabita. "Ali hočeva iti k roparjem? Ali se mar bojiš?" Rdečelaska se mu samo posmehne. Dolgemu gospodu se vidi, da bi se upal spustiti v boj z vsemi razbojniki, in otrok tudi pozna ključ. Velika, mračna sobana, ki se zdi Harru višek vsega mračnega, kar je danes že videl, se odpre pred njima. Sobana je zelo velika in vendar tako nizka, da Harro komaj stoji zravn v njej. Daljna zamrežena okna se mračne nekje v neizmernosti. Staro orodje leži povsod, in nizki strop nosijo surovi, leseni stebri. "Tu res niso mogli nikoli delati kaj drugega kakor krste," si misli Harro. "Krstje za vse prebivalce Braunecka. Rdečelaska, pojdi in prosij mater za svečo." Otrok odhiti, on pa hodi okoli, sklonjen, in roke drži v hlačnih žepih. "Demoni so morali zgraditi tole svojim zmajem za zimski hlev. . . Ljudem ni moglo biti namenjeno, saj je kakor dvorana iz hudih sanj; zmerom nižja postaja, da je treba nazadnje po vseh štirih lesti po njej, —puh. . . prava mora. . . vrag naj vzame. . ."

Stari stebri niso zvedeli, koga ali kaj naj vzame vrag v tej pisani ropotarnici. Harro sedi, izravnad na kozi za žaganje. Kakor sto čmrcljev mu brenči okoli ušes in po čelu mu teče kri. "No, reči moram, da sem prav nekaj takega pričakoval od demonov." (Dalje prihodnjite)

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

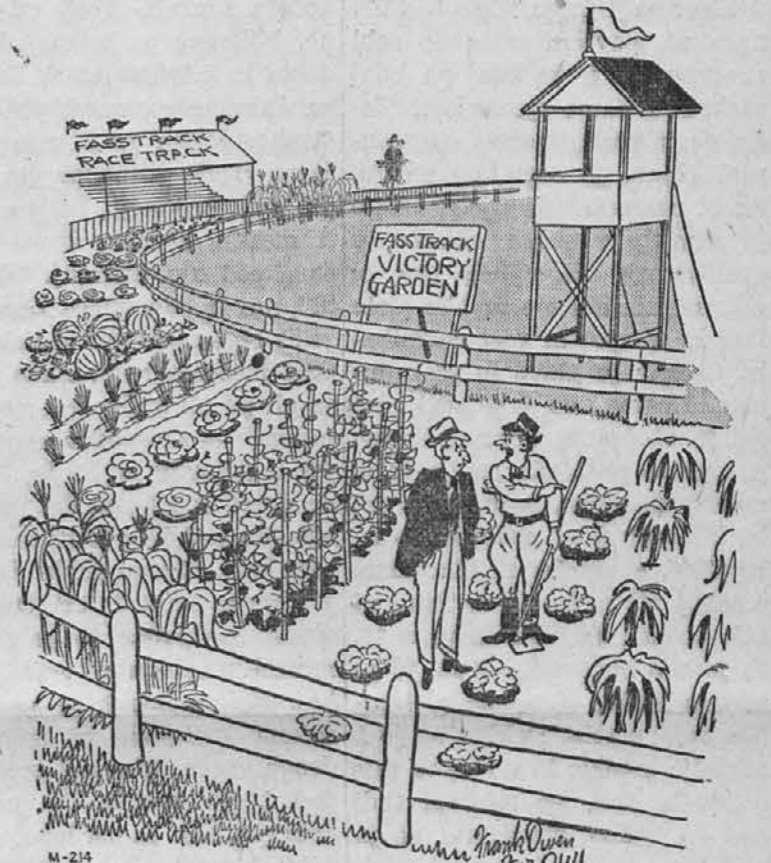
15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v posloplju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoa 6436

No Fish Shortage at Wauconda

This is the sight, and the smell, that greeted residents around Slocum Lake, Wauconda, Ill., when the ice went out. More than 100 tons of dead fish were washed ashore when the ice melted. Unfit for food, their only use will be as fertilizer, a shortage of which exists in many sections of the nation. Despite their condition they can be used.

"YEAH, BUT WAIT UNTIL YOU SEE WHAT'S GROWING ON THE BACK STRETCH!"

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.'S BASEMENT

PREMEŠČENI...

iz našega oddelka zgoraj!

806 pr. \$3.95 do \$5.95

Casual čevlji

Na ducate udobnih stilov. . .
Za poletno in vsakdanjo nošo!

Whee! Kako krasna čistilna razprodaja! In v času, ko je taka zahteva po čevljih, ki so prosti racijskih znamk! 806 parov dobro narejenih čevljev za vsakdanjo nošo, z vrhom iz blaga in za dobro nošo preizkušenimi sintetičnimi podplati ter tudi z takozvanimi "rope" podplati. . . v briljantni izbiri barv! "Sling-back" stili, "sabots," "tie" stili in drugi. Mere od 4 do 9 so v tej skupini, toda ni vsake mere v vseh stilih.

2.29

par

Žal, ne sprejemamo naročil po telefonu ali pošti.

THE MAY CO.'S BASEMENT

LIČNO DELO

za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu.

Cene vedno najnižje.

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVENUE

HENDERSON 5311-5312

Cleveland 3, Ohio

DESET ZANIMIVIH POVESTI

6. Dekle iz Tovarniške ulice

Rudolf Kresal

Zarobili so jo že ob rojstvu. S cesto. Vse, ki so se rodile pred njo, in vse, ki so se rodile po njej. Tako stoji v nepisanem zakoniku Tovarniške ulice. Lena se mu ni nič upirala. Le čakala je in se bala trenutka, ko bo morala upogniti svoj človeški ponos in prvemu, ki pride mimo, ponuditi sebe kakor šopek cvetlic iz polnega naročja ali pomaranča iz razdrtega jerbaščka: "Kupite! — Tako lepe so!"

Tako ji Tovarniška ulica nikoli ni dala veliko misliti, da bi kdaj moglo biti bolje. Ni se izročala nobenim nadam, niti ni dala srca govoriti, da bi zavriskalo v čisti ljubezni. Kaj bi se bila varala, ko so se ji pa vsa dekleta v ulici posmehovala in jo zmerjala s tovarniško devico. Posmeha in zmerjanja ni mogla trpeti in je le čakala, tako obupno čakala, kdaj se je sproži prvi usodni korak in se nastavi prve-mu hotljivecu.

Sicer se ji je pa zdelo to tako naravno, povsem samo od sebe umevno, da jo je kdaj pa kdaj zaskrbelo samo zunanost. Tedaj se je vselej morala nasmejniti. Naglo je segla po zrcalu, da bi nasmešek še ujela. Dolgo je strmela v sočne ustnice, v svetle sinje oči, v bela lica, si popravljala svileni mehke zlate lase in se spet in spet nasmihala. Stresla je glavo in se zamislila. Nasmehek se ji je zdel grd. Bil je otožen in prazen. Potem je zrcalce postavila na tla in si ogledovala noge, hojo, vitko telo. Ničesar ji ni nedostajalo za lepoto, a vendar ni bila sama s seboj nič zadovoljna. Tako ni bila nobena na ulici. In prav to, da je bila nenavadno lepa, jo je bilo zadržalo, da se še ni izročila božji stregi. Deklice so jo z zavistjo gledale in v strahu pričakovale dne, ko nastopi tudi ona — službo. Nekajkrat so jo bile že napadle. Domov je prišla vsa opraskana. Ni jokala. Saj ni bila pred nikomer varna.

Pogosto jo je pred zrcalom presenetila mati. Nekaj časa jo je gledala. Iz oči sta ji sijali skrb in sreča. Kaj bo z Leno? A spregovorila ni besedice. Skozmizgnila je z rameni in šla iz sobe. V kuhinji je dejala možu: "Lepa je lepa!"

Mož je topo strmел predse, zdajz prazno pipo in zdaj pa zdaj s prsti zabobnal po mizi. Nazadnje je jezno dejal: "Sem videl! Dolgo se pripravljala!"

Zena je vzdihnila. Mož je zadržal in spet mrko dejal: "Pripravljala se, dolgo se obira! — Lena! — Od česa bo žive-la? — Nič tobaka nimam!"

Potem sta oba molčala. O mraku je Lena stopila v kuhinjo.

Nihče ji ni odzdravil. Vprašujoče ju je pogledala. Stara dva. In zdaj je še ona pomislila, da se že res dolgo obira. Videla je, da komaj čakata, kdaj se odloči. Kar tako je seveda ne moreta pognati na ulico. Hčere. Druge se odločijo, ko jim še šestnajst let ni. Nekatere še prej. Ona jih bo pa imela že kmalu osemnajst! Le kaj čaka! Devica prav gotovo ni več. Saj sta nedavno slišala, kako je vsak večer že lani pohajala po parku. Z nekim študentom. In letos spet s študentom. Tudi to sta zvedela, da tovarniške device, njune hčere, s študentom dolgo ni bilo na spregled. V parku se je tako lahko zgubiti. Kaj bo tako deklet s študentom! S kakimle neprimadrom, ki nima nikoli ne bo imel dovolj niti za svoja usta. Nu, zaradi tega sta jo nemalo pretepala. Tudi bratje. Bog se jih usmili. Bratje

kradejo in kvartajo. Oče nosi že dobrih šest križev. Mati ne dosti manj. Preveč za to življenje. In oče nima tobaka. Mati bi šla pa rada časih v cerkev, a nima ne rute ne poštenih čevljev. Presneta punca, le kaj se tako dolgo zgleduje! Menda ni zaljubljena — v študenta! Ampak kar tako ji le ne moreta reči, naj se že vendar izgubi pred kako imenitno krčmo, pred gledališče, pred to in ono veliko kavarno, da bo slej ali prej ujela kako veliko in nič manj neumno, a prav tako hotljivo zlato ribo! Težko je takole z lastno hčerjo! Ko le ne bi bilo še onih starih razbojnikov! Ko bi vsaj eden od njih imel delo. Pa je vse zakleto. Kamor pogledaš, je vse zakleto. V vseh hišah. Vse se živijo od deklet. Tovarna se pa ne zgane. Menda ne bo nikoli več pognala strojev. A tovarniška ulica je dolga in svet je za njo slep in gluha. Stara dva nočeta umreti. Vsaj od gladi ne. Nikogar ne mika taka bedasta in krivična smrt. Zdjaj jih pa čaka celo smrt pod božje streho. Mrzla je in sila nepri-jazna. Toda gospodar jim je dejal, naj poskusijo, če jim dovolj mestna občina, živeti nekaj časa pod njo. Zastonj. "Da, saj bi", mu je odgovorila Lena, "pa je še bolj neumljena kakor vi! Šest mesecev neprestano razsa-ja ali pa ob najlepšem vremenu pušča!" — Gospodar se je smejal, a popustil ni. Bi že, če poj-de Lena k njemu. Za gospodi-njo. Pa kaj bi z motorim starcem lepo, zdravo deklet. Lena se je obrnila stran in se stresla od studa. Gospodar se je pa namuznil in zaloputnil vrata za seboj. Na stopnicah je še vpil o nekem svinjaku in zaloputnil druga vrata. Zdjaj naj gredo kar pod božjo streho. On ima pa petnajst hiš. In še lepo, mlado deklet bi rad za gospodinjico. Potem pa govori o nekem svinjaku.

Lena guba čelo. Ne, k njemu ne pojde. Pred nikomur ne bo klečala. A nekaj mora storiti. Le kaj čaka! Ali misli, da bo dobila milijonarja? Da se bo v tej beziški ulici nekega dne ustavil eleganten avto in prosil oba stara Gmajnarja za roko njune hčere? Avto? Da, avto bi že, a celo šofer bi se od dekleta iz Tovarniške ulice stran obrnil. Saj je že dovolj, če avto samo mimo zdrvi.

Lena o vsem tem nič ne misli. Veliko misliti je nikoli nihče ni učil. Živeti je treba. Kolikokrat je gladna. In starima dvema tu-di ne more takole v brezdrlju jame kopati. Nu, prav, pojde pa nočjo. Pripravljeno je.

Gleda mater, gleda očeta. Mati mrtvo sloni ob mrzlem štedilniku. Spet ne bo nič večerje. Oče griže mrzlo pipo. Tobaka nima. — Ah, da bi bilo vsaj košček kruha. V okno pa buta že trda jesen.

Lena odpira predale. Nič. Vse je prazno. Samo po trhlen lesu diši. Da bi vsaj mati malo spregovorila. Ona še zna. Mirno, toplo, z žalostnim nasmehom naj bi dejala:

"Lena, kaj premišljuješ? Vse je greh. Ali ni velik, največji greh, da takole umiramo? Zeb-me. Tudi očeta. In jedla bi rada. Tudi ti, Lena. Ne zameri. Nič nisva kriva. Saj sva do smrti zgarana. Osem otrok sem rodila. Kje so? Lena, ulica te kliče. Dekleta se te boje. Pazi. Pojdi kam drugam. Na drug konec mesta. Na drug konec sveta, da te kdo ne vidi. Tukaj te bodo dekleta grizla. Lepa si. Mi-dva še ne moreva umreti. Ta bo-žič bi bila še rada živa. K pol-nočnici bi šla rada. Da bi se spet spomnila, kako je bilo v mladih

letih. Vidiš, da ne morem umreti, Lena. In oče nima nič tobaka. Vso noč ne bo spal. Ti moraš tudi živeti. Mlada si še. Mor-da srečaš srečo. Poskusi."

Da, da, saj vse ve, vsako njuno misel pozna. Kje je klobuk? Plašček? — Že gre. Vendar. — Oče jo začudeno gleda. V mraku dvoje starih, ugašajočih oči. Lena se boji teh oči. Teh gladnih, starih, zdaj nič dobrih oči. Mati trepeče. Zakaj? — Lena bi zbežala. A noče ju nič motiti. Počasi, tiho odpira vrata. Če ji-ma reče lahko noč, bosta planila. Izbuljila bosta oči in hote-la reči, naj ne hodi. Naj nikar ne hodi. Da se ni tako hudo. To bi rada rekla. Ne, ne, naj mirno sedita in naj se ji-ma samo zdi, da je že odšla. Potem bosta onemela, obsedela v temi in čaka-la, da jima od utrujenosti in glu-du prično veke podatli vkup. Saj nje dolgo ne bo. Morda se vrne šele jutraj ali pozno dopoldne. S podplutimi očmi, od utrujenosti se opotekajoča, vsega naveličana, z zbičano krvjo. Od studa se tresoč bo vstopila v kuhinjo, dala očetu tobaka, materi kruha in mesa in ruto in še čevlje, da ne bo zmeraj tako žalost-na, tako sama ob mrzlem štedil-niku, da ne bo nihče gladen, bolan in siten. Da, takole bo prišla. Saj že ve. Klobuček in plašček ima. To ni bilo kar tako. Za dober začetek mora biti vsaj čedno oblečena. Poskrbela je. Dekleta že stikajo glave. Ne bo jim v napoto. Lepa je in vitka, močna. O, ona se bo že znala zasukat, da ji v snegu in dežju ne bo treba postajati vse noči zaman. Morda se že jutri pripelje domov z avtom. Da ji ne bo prišel blizu vsak jeticnik.

Tiho je zaprla vrata in šla. Stara dva sta v temi obvisela vsak na svojem stolu in se drug drugemu izgubila. Slišati je bilo težko sopenje dveh izmučenih teles. Čez dolgo časa je mati

zaihtela. Med ihtenjem je zdajpa zdaj zasepetala: "Lena! — Lena! —" Tedaj je stari zaklel in oddr-sal spat. * * *

Lena je šla počasi skozi ulico. Od sramu bi bila najrajši stekla. Tako lepo je bila oblečena. Imela je nov zametast klobuček, nov temno siv plašč, nove bliščeče se čevlje, svetle svi-ljene nogavice. In okoli lepo obli-kovanih sočnih ustnic se ji je poigraval grenek smehljaj. Saj je šla v svojo poročno noč in nič še ni poznala ženina.

Dekleta na ulici ne morejo verjeti, da je to še večerajšnja Lena, da je to še tisto deklet, ki so ga pred dobrim tednom od krvi opraskale, ko je bilo oblečeno v cumje in se jim je v velikem loku umikalo. Da, seveda je Lena!

Pa so mislile, da ji bodo prvo minuto, ko pojde v službo, iz-praskale oči. Zdjaj pa samo gle-dajo, kako je lepa. Torej se je le odločila. Tudi ona! Najboljše jim pobere. Z njo se ne bodo mogle kosati. Strme. Samo str-me. Eh, ta pa zna! si mislijo. In se od presenečenja ne more-jo geniti.

"Ti!" Pravi neka med njimi. "Nisem mislila, da je Lena tak-a! Tako lepa! — Ali je ni ško-da?"

"Jaz sem bila tudi takšna! Še lepša! — Pa me je oni dobil v pest. Saj veš, tisti advokat, ki me je vlekel tri leta. Ko mi je kri izpil, me je s policajem vr-gel na cesto. Nu, napravila sem

"So Big"—U. S. Push

SEZNAM
S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI
★
MASCOTE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju
★
KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvoran!
★
SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo
★
KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje
★
Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

mu lepe škandale. Že dve zaro-ki je zabarantal. Naj se me bo-ji! Milijonov in poštenega de-kleta ne bo priženil. Bom že po-skrbela. Da, škoda je Lene, če pade takemu lažnivcu v pest. Na njo bom jaz pazila, če mi prav izpred nosa vsak plen odnese! — Seveda, stara dva še ne mo-reta umreti. Od gladi je sploh težko umreti. Ne, res je škoda Lene! — Bratje pa kradejo in kvartajo!"

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in irgovine. Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. — KE. 4323
Euclid, Ohio

Stalni dohodek

2 fini hiši, vsaka za 2 družini, v prvovrstnem stanju; ena ima dvoje stanovanj po 5 sob in kopalnico, s 'laundry chutes,' 'fireplace' in zgotovljeno sobo na 3. nadstropju.

Druga hiša ima 2 stanovanj, vsako s 4 sobami in kopalnico. Dvojni hrastovi podi, veliki dvojni porči, kleti pod vso hišo s posebnim prostorom za sadje; formezi na vroč zrak, mreže za okna in kombinacijska vrata, vedelana stojala za likanje, in stopnice iz kamna.

Lota meri 40x110. Je v lepi okolici, blizu Superior poulične in Wade Park busa, ter v bližini trgovin in St. Thomas cerkve. Kupite direktno od lastnika in si prihranite denar. Ako vas zanima, se zglasite na

1430 Ansel Rd.

Mali oglasi

Proda se

hišo za 2 družini, 12 sob, velika lota, v prilično dobrem stanju. Samo en lastnik jo je ves čas lastoval. Poižve se na 613 E. 102 St., GL. 9217. Cena je zmer-na.

Na Highland Rd.

blizu Bishop Rd. se proda 3/4 akrov zemlje; nekaj prav lepega gozda. Cena \$1,400.

JOHN KNIFIC
740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.
IV. 7540 KE. 0288

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE
ZA POSLOPJA V DOWNTOWN
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

IŠČE SE MOŠKE
DRILL PRESS PUNCH PRESS
ENGINE & TURRET LATHES
MILLING MACHINE GEAR CUTTER
PRECISION GRINDERS
OPERATORJE

se nujno potrebuje za "priority" vojno produkcijo.
Plača od ure poleg izvrstnega produkcijskega in sift bonusa

Dolgo obstoječa tovarna na Euclid in E. 212 St. poulični. Prinesite vaš "Availability Statement" v naš Employment urad

19300 EUCLID AVE.
THE OLIVER CORP.
Nasledniki CLEVELAND TRACTOR

Ženska ali deklet
za Tabulating operatorico
IZURJENA ali UČENKA
Mi vas izučimo
Povojna bodočnost
Tedenska plača in overtime

ALLYNE RYAN FOUNDRY CO.
E. 91st & Aetna Rd. — MI. 2312

Išče se žensko
za pomočnico v kuhinji
po par ur na dan
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.

Ženska ali deklet
za
KUHNJSKO POMOČ
8 ur dnevno
nič ob sobotah in nedeljah
Plača \$28 tedensko
Damo tudi obede in uniforme
Pokličite MA. 0197 in
vprašajte za
CAFETERIA MANAGER

Mali oglasi

Proda se

hišo za 2 družini, 12 sob, velika lota, v prilično dobrem stanju. Samo en lastnik jo je ves čas lastoval. Poižve se na 613 E. 102 St., GL. 9217. Cena je zmer-na.

Na Highland Rd.

blizu Bishop Rd. se proda 3/4 akrov zemlje; nekaj prav lepega gozda. Cena \$1,400.

JOHN KNIFIC
740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.
IV. 7540 KE. 0288

Veliko opremljeno

sobo se odda v najem enemu ali dvema poštenima fantoma. — Vpraša se na 387 E. 165 St., od Waterloo Rd., KE. 7278.

REDNA MESEČNA SEJA
podružnice št. 5 SMZ
se vrši vsako tretjo soboto v mesecu v sobi št. 4 Slov. nar. doma, na St. Clair Ave. — Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu v SND.

Tony Krampel, tajnik
1003 E. 66 Place

Squeeze Molders
Metal Pourers
Coremakers
Težaki
MODERNA LIVARNA
Nujno vojno delo z izvrstno povojno priliko
Dnevni ali nočni sift
Plača od ure poleg overtime

National Bronze & Aluminum Foundry Co.
3420 E. 93rd St.
ali
East 45th & Hamilton Ave.

5 ur na dan
je vse, kar je zahtevanega od vsa-sega časa, da delate v naši cafe-teriji. Izkušnja ni potrebna. Prav-ljanje zelenjave in druga delo la-na na razpolago. Damo obede in uniforme.
Vprašajte za Mr. Watts.
THE COLONNADE
Bulkley Bldg., 1501 Euclid Ave.

DVE ŽENSKI
za
Cafeteria in Counter delo
v novi cafeteriji
od 7.30 zv. do 3. zj.
Tedenska plača, poleg overtime in bonusa za nočno delo
Damo obede in uniforme
Allyne Ryan Foundry Co.
E. 91st St. & Aetna Rd.

Mali oglasi

Išče se

4 velikih ali 5 srednjih sob za majhno družino. Kdor ima za-oddati, naj pokliče HE. 8222 med 8. zj. in 5.30 pop. — P. 530 pa HE. 7014 in vpraša za Frank Rich.

Proda se

otroško posteljo, modroc. "high chair," blankete, in več drugo opravje za otroke; skoro novo. Proda se zelo poceni. Polna se na 6306 Edna Ave., Suite 12 med 4. in 6. uro popoldne.

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

The Nazis are taking a beating inside Germany, as well as on the war front. This strip of photos shows a German civilian policeman as he plays the unhappy role of "Wermacht." Two Russians, former slave laborers, take a triumphant role as they beat the Nazi into fear and finally let him get away. The Russians met the Nazi as they were searching for American "Displaced Persons Center."

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians

Revence Is Sweet to Some Russian Civilians